

II

(Besluiten waarvan de publikatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

COMMISSIE

AANBEVELING VAN DE COMMISSIE

van 8 december 1987

met betrekking tot een Europese gedragscode inzake het elektronische betalingsverkeer

(Betrekkingen tussen financiële instellingen, handelaars-dienstverleners en consumenten)

(87/598/EEG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 155, tweede streepje,

Overwegende dat de Commissie in het witboek over de voltooiing van de interne markt heeft toegezegd voorstellen te zullen doen om de vernieuwingen en de wettelijke bepalingen met betrekking tot de nieuwe betaalmiddelen aan te passen aan de dimensie van deze markt;

Overwegende dat de Commissie aan de Raad een mededeling van 12 januari 1987 heeft doen toekomen getiteld „Een kans voor Europa: de nieuwe betaalkaarten”⁽¹⁾;

Overwegende dat de technologische ontwikkeling in nauw verband staat met de eenmaking van de interne markt en het elektronische betalingsverkeer bijgevolg zou moeten bijdragen tot een snelle modernisering van de dienstverlening door de banken, de handel en de telecommunicatie- en informatie-industrie;

Overwegende dat de consument duidelijke voordelen van deze ontwikkeling mag verwachten;

Overwegende dat de communautaire actie hieraan het voordeel van een grote markt dient toe te voegen;

Overwegende dat de ontwikkeling van de nieuwe betaalmiddelen past in het vooruitzicht van de financiële en monetaire integratie van de Gemeenschap en het hechter maken van het Europa van de Burgers;

Overwegende dat het vrije goederen- en kapitaalverkeer slechts dan volledig doel zal treffen wanneer het wordt

gesteund door de technologische mogelijkheden die de nieuwe betaalmiddelen bieden;

Overwegende dat deze nieuwe betaalmiddelen in alle Lid-Staten onder vergelijkbare voorwaarden aan de economische partners beschikbaar moeten worden gesteld, hoewel de Commissie zich ervan bewust is dat de ontwikkeling van de betaalkaarten (volgens de definitie van document COM(86) 754 def., punt 12: betaalkaarten die zijn voorzien van magneetstrippen en/of microprocessor) per Lid-Staat vrij sterk kan verschillen en dat er alternatieven zijn;

Overwegende dat gezamenlijke inspanning noodzakelijk is om te komen tot normen en gebruiksaanwijzingen die het mogelijk maken dat de betalingssystemen compatibel zijn en elkaar onderling aanvullen, zulks in het belang van de Europese gebruikers;

Overwegende dat er een aantal algemene beginselen voor een eerlijk gedrag in de betrekkingen tussen de financiële instellingen (banken en kredietinstellingen), de handelaars of dienstverleners en de consumenten-kaarthouders dient te worden vastgelegd;

Overwegende dat daardoor een snelle en doelmatige toepassing van de nieuwe technologieën wordt bevorderd;

Overwegende dat de heterogene en ongecoördineerde ontwikkeling van deze technologieën geen afbreuk mag doen aan de door deze technologieën geboden gelegenheid om de gewenste compatibiliteit van de Europese elektronische betalingssystemen tot stand te brengen;

Overwegende dat de compatibiliteit van de kaarten en de koppeling van de Europese netwerken tot stand gebracht moeten worden om een wederzijdse openstelling van de systemen en de uniformering van de belangrijkste gebruiksvoorschriften mogelijk te maken;

⁽¹⁾ Document COM(86) 754 def.

Overwegende dat, hoewel de beslissing om de systemen onderling verenigbaar te maken vooral op de weg van de banken en andere financiële instellingen ligt, op de Commissie de verantwoordelijkheid rust om ervoor te zorgen dat de in dit verband geboekte vooruitgang geen afbreuk doet aan de vrije mededinging binnen de Europese markt ;

Overwegende dat het duidelijk is dat indien de Gemeenschap nu reeds op een starre en gedetailleerde manier de werking zou willen bepalen van systemen die nog volop in ontwikkeling zijn, zulks zou kunnen leiden tot het opstellen van snel verouderde regels die zelfs remmend zouden werken op de ontwikkeling van de elektronica ; dat dit geenszins afdoet aan de wenselijkheid om de hoofdbeginselen van de consumentenbescherming ter zake vast te stellen ;

Overwegende niettemin dat de Commissie in het huidige stadium erop dient toe te zien dat alle ontwikkelingen op dit gebied zich afspelen met inachtneming van de

verdragsregels en dat zij de totstandkoming van een consensus over de ontwikkeling van de betrokken systemen in het Europese belang dient te bevorderen ;

Overwegende namelijk dat, aangezien deze nieuwe technologieën nog niet in alle Lid-Statens op grote schaal worden ontwikkeld, alle specifieke problemen welke zich met name in het laatste stadium van de netten en het gebruik van de nieuwe betaalmiddelen kunnen voordoen, nog niet duidelijk vallen te onderkennen ;

Overwegende om deze redenen dat een aanpak in de vorm van aansporingen zoals een gedragscode, door de soepelheid daarvan een gemakkelijkere aanpassing aan de ontwikkeling van deze nieuwe technologieën mogelijk moet maken,

BEVEELT aan alle betrokken economische partners **AAN :**

dat zij zich houden aan het bepaalde in de navolgende Europese gedragscode inzake het elektronische betalingsverkeer.

EUROPESE GEDRAGSCODE INZAKE HET ELEKTRONISCHE BETALINGS- VERKEER

I. DOEL VAN DE CODE

1. De code geeft een samenvatting van de voorwaarden waaraan moet worden voldaan om de ontwikkeling van de nieuwe elektronische betaalmiddelen ten profijte van alle economische partners mogelijk te maken en die moeten leiden tot:
 - veiligheid en gemak voor de consument;
 - een grotere produktiviteit en veiligheid voor de dienstverleners en de verstrekkers;
 - een markt met toekomstperspectief voor de Europese industrie.
2. De beginselen van eerlijkheid moeten worden nageleefd door allen die de systemen van betaalkaarten toepassen of gebruiken.
3. De technologische ontwikkeling dient te beantwoorden aan een Europese opzet van de elektronische betaalmiddelen met een zo algemeen mogelijke onderlinge verenigbaarheid ten einde elke afscherming van de systemen en dus van de markt te voorkomen.

II. DEFINITIES

In deze code wordt verstaan onder:

1. „elektronische betaling”: elke betalingsverrichting die met behulp van een kaart voorzien van een magneetstrip (magneetstrippen) of een microprocessor wordt uitgevoerd aan een elektronische betaalterminal of verkooppuntterminal.

Buiten deze code vallen:

- privé-kaarten die niet beantwoorden aan de bovenstaande definitie van elektronische betaling;
 - kaarten voor andere doeleinden dan directe betaling of betaling op termijn;
 - betalingen per door een bankkaart gegarandeerde cheque;
 - betalingen per kaart volgens mechanische methoden (onkostennota's);
2. „verstrekker”: elke kredietinstelling of organisatie van kaarten die een betaalkaart voor elektronisch gebruik verstrekt; alle ondernemingen die goederen of diensten leveren en eveneens dit soort kaart kunnen verstrekken;
 3. „dienstverleners”: de handelsondernemingen of ondernemingen die diensten verlenen;
 4. „consumenten”: de houders van kaarten;
 5. „interoperabiliteit”: de situatie waarin de kaarten die zijn uitgegeven in een Lid-Staat en/of behoren tot een bepaald systeem van kaarten, kunnen worden gebruikt in andere Lid-Staten en/of in de netwerken die door een ander systeem zijn opgebouwd; dit veronderstelt een technologische compatibiliteit van de in de verschillende systemen gebruikte kaarten en leesapparaten en de openstelling van deze systemen door overeenkomsten die op het wederkerigheidsbeginsel berusten.

III. ALGEMENE BEGINSELEN

1. Contracten

- a) De door de verstrekkers of hun vertegenwoordigers met zowel de dienstverleners als de consumenten gesloten contracten zijn schriftelijk en dienen te worden aangegaan op voorafgaand verzoek. Zij bevatten een duidelijke omschrijving van de algemene en bijzondere voorwaarden die zijn overeengekomen.
- b) Zij worden opgesteld in de officiële taal of officiële talen van de Lid-Staat waarin het contract wordt gesloten.
- c) Alle tarieven van de lastentabel moeten doorzichtig worden vastgesteld, rekening houdend met de werkelijke lasten en risico's en zonder dat de mededinging erdoor wordt beperkt.
- d) Over alle voorwaarden dient vrijelijk te kunnen worden onderhandeld voor zover zij in overeenstemming zijn met de wet en zij dienen duidelijk in het contract te worden vermeld.
- e) De specifieke voorwaarden met betrekking tot de opzegging van het contract moeten vóór het sluiten daarvan nauwkeurig ter kennis van partijen worden gebracht.

2. Interoperabiliteit

De interoperabiliteit dient na een zekere termijn ⁽¹⁾ volledig en universeel te zijn, althans in de Gemeenschap, ten einde de dienstverlener en de consument in staat te stellen zich bij het net (de netten) of de verstrekker(s) van hun keuze aan te sluiten, waarbij elke terminal alle kaarten kan verwerken.

3. Uitrusting

- a) De terminals voor elektronische betaling moeten de betaling kunnen registreren, controleren en doorgeven en zij moeten kunnen worden geïntegreerd in een verkooppuntterminal.
- b) De dienstverlener moet, zo hij dit wenst, de mogelijkheid hebben zich te voorzien van één enkele polyvalente terminal.
- c) De dienstverlener moet vrij zijn in de keuze van zijn verkooppuntterminal. Hij moet de mogelijkheid hebben de betrokken apparatuur te huren of te kopen waarbij als enige voorwaarde geldt dat deze officieel voldoet aan de vereisten van het gehele betalingssysteem en officieel kan worden ingepast in het interoperabiliteitsproces.

4. Databescherming en veiligheid

- a) De elektronische betaling is onomkeerbaar. De met behulp van een betaalkaart gegeven opdracht is onherroepelijk zodat daartegen geen bezwaar kan worden gemaakt om andere redenen dan verlies of diefstal van de kaart.
- b) De gegevens die ten tijde van de betaling aan de bank van de dienstverlener en later aan de verstrekker worden medegedeeld, mogen in geen geval inbreuk maken op de bescherming van het privé-leven. Zij zijn strikt beperkt tot de gegevens die normaliter worden verstrekt met betrekking tot cheques en overschrijvingen.
- c) Alle problemen in verband met databescherming en de veiligheid moeten in alle stadia van de contracten tussen partijen duidelijk zijn gesteld en opgelost.
- d) De contracten mogen geen afbreuk doen aan de beheersvrijheid en de vrije concurrentie tussen de dienstverleners.

5. Billijke voorwaarden voor toegang tot het systeem

- a) Aan alle betrokken dienstverleners moet, ongeacht hoe belangrijk zij in economisch opzicht zijn, op billijke voorwaarden toegang tot het elektronische betalingssysteem worden geboden. Aan dienstverleners mag de toegang slechts om een wettige reden worden geweigerd.
- b) De beloning voor dezelfde diensten voor verrichtingen binnen een Lid-Staat en met betrekking tot grensoverschrijdende verrichtingen met andere landen van de Gemeenschap mag geen ongerechtvaardigd verschil vertonen tussen de binnenlandse en de grensoverschrijdende diensten, met name in de grensgebieden.

IV. AANVULLENDE BEPALINGEN

1. Betrekkingen tussen de verstrekkers en de dienstverleners

- a) Om de onderlinge openstelling tussen systemen van verschillende kaarten te bevorderen mogen de tussen de verstrekkers enerzijds en de dienstverleners anderzijds gesloten contracten geen exclusiviteitsclausule bevatten op grond waarvan de dienstverlener zich moet beperken tot het systeem waarmee hij een overeenkomst heeft gesloten.
- b) De contracten moeten de dienstverleners de mogelijkheid bieden de verschillende verstrekkers daadwerkelijk met elkaar te laten concurreren. De dwingende bepalingen moeten strikt beperkt zijn tot de technische vereisten om de goede werking van het systeem te kunnen garanderen.

⁽¹⁾ Datum van de voltooiing van de interne markt, d.w.z. 31 december 1992.

2. Betrekkingen tussen de verstrekkers en de consumenten

De consument-kaarthouder dient alle voorzorgsmaatregelen te nemen om de veiligheid van de verstrekte kaart te waarborgen en hij dient zich te houden aan de bijzondere voorwaarden (verlies of diefstal) van het door hem ondertekende contract.

3. Betrekkingen tussen de dienstverleners en de consumenten

De dienstverlener zorgt voor een duidelijk zichtbare aanplakking van de kaarten of de logo's van de kaarten waarbij hij is aangesloten en die door hem moeten worden aanvaard.

Gedaan te Brussel, 8 december 1987.

Voor de Commissie

COCKFIELD

Vice-Voorzitter
